

Association des anciens élèves
des sections tchèques et tchécoslovaques de
Dijon, de Nîmes et de Saint-Germain-en-Laye

MALÝ PRŮVODCE PO ČESKÝCH SEKCÍCH VE FRANCII

ČESKÉ SEKCE VE FRANCII

– podrobné informace pro zájemce o studium, jejich rodiče a učitele –

Tato příručka je určena zájemcům o tříleté studium na francouzském lyceu v Dijonu či Nîmes, jejich učitelům a rodičům. Skládá se z textů psaných současnými i bývalými českými studenty těchto lyceí a klade si za cíl zodpovědět maximum otázek různého typu, které mohou v souvislosti se zamýšleným studiem vyvstat. Všechny zde uvedené informace, ale i mnohem víc můžete nalézt na webu Spolku bývalých studentů českých sekcí ve Francii www.dijon-nîmes.eu, webu MŠMT, Francouzského institutu v Praze či Akademické informační agentury (AIA). V případě dotazů nás neváhejte kontaktovat na dijon-nîmes@email.cz.

Obsah

ČESKÉ SEKCE VE FRANCII V BODECH	3
TŘI ROKY NA GYMNÁZIUM VE FRANCII? JEDINĚ V ČESKÉ SEKCI V DIJONU ČI NÎMES	3
JAK PROBÍHÁ PŘIJÍMACÍ ŘÍZENÍ OČIMA STUDENTŮ?	4
KDO PŘESNĚ JSOU ABSOLVENTI SEKCI?	5
SPOLEK BÝVALÝCH STUDENTŮ ČESKÝCH SEKCI VE FRANCII	6
ŽIVOT V SEKCI ANEB OHLÉDNUTÍ ZA TŘEMI ROKY VE FRANCII	9
CO JE DOBRÉ VĚDĚT O ŽIVOTĚ NA INTERNÁTU	10
JAK SE MI ŽIJE V DIJONU / V NÎMES?	13

Listopad 2018

ČESKÉ SEKCE VE FRANCII V BODECH

České sekce ve Francii představují:

- nejstarší projekt česko-francouzské spolupráce (od roku 1920),
- tříletý studijní pobyt na gymnáziu ve Francii,
- získání francouzské maturity uznané v ČR a vysoké úrovně ve francouzštině,
- jedinečnou životní zkušenost a skvělou startovní pozici pro další studium a osobní kariéru,
- hluboký vhled do francouzské kultury, společnosti a mentality.

TŘI ROKY NA GYMNÁZIUM VE FRANCII? JEDINĚ V ČESKÉ SEKCI V DIJONU ČI NÎMES

Strávit rok na střední škole v zahraničí je skvělá příležitost. Avšak strávit tam roky tři je mnohem lepší! Získáte perfektní znalost francouzštiny, přátelství na celý život, samostatnost a neopakovatelný zážitek.

I letos se čeští žáci mohou zúčastnit výběrového řízení organizovaného MŠMT a odjet studovat na jedno ze dvou prestižních francouzských lyceí. Projekt se opírá o skoro stoletou tradici a prošly jím osobnosti jako herec Jiří Voskovec, politik a diplomat Čestmír Císař či literární teoretik Václav Černý. Studium ukončuje francouzská maturitní zkouška, jež je díky výuce češtiny, zajišťované v daném lyceu českou lektorkou, uznána v Česku. Francouzská maturita otevírá absolventům dveře na přední české i zahraniční vysoké školy.

V současnosti existují **dvě české sekce ve Francii**: Lycée Carnot v Dijonu a Lycée Alphonse Daudet v Nîmes. Dijonská sekce je smíšená (chlapci i dívky) a aktuálně se skládá z 18 českých studentů. Nîmeská sekce je pouze dívčí, byť lyceum samo o sobě je také smíšené, a aktuálně v ní studuje 12 českých dívek. Dříve existovala rovněž sekce v Saint-Germain-en-Laye, ale zanikla počátkem 70. let.

Kdo se může přihlásit? **Studenti 9. tříd základních škol, 1. ročníků čtyřletých gymnázií nebo odpovídajících ročníků víceletých gymnázií.** K přijetí je třeba znalost francouzského jazyka cca na úrovni A2 až B1 (diplom vyžadován není), prospěch do průměru 1,8 (přičemž známka z francouzštiny a z matematiky by neměla být horší než 2) a české občanství.

Jak probíhá výběrové řízení? Uchazeč zašle nejpozději do poloviny února přihlášku se všemi náležitostmi a motivační dopis na adresu MŠMT (viz web Domu zahraniční spolupráce: <http://www.dzs.cz/cz/akademicka-informacni-agentura/stipendia-MSMT/>). V březnu následuje 1. kolo – písemná zkouška z francouzského jazyka. Postupující uchazeči budou pozváni v dubnu či květnu do 2. kola založeného na ústním pohovoru. Vybráno bývá 10 až 12 uchazečů.

Jaké jsou náklady? Náklady na stravu, ubytování, učebnice si mezi sebe dělí francouzští partneři a MŠMT, které navíc financuje dvě cesty autobusem. Rodiny studentek v Nîmes přispívají na úhradu výloh spojených s pobytem na internátu částkou 1 000 € / školní rok (neboli 100 € / měsíc), pojištění jim obstarává francouzská strana a měsíčně dívky dostávají příspěvek na stravu ve výši 75 € (o víkendech si totiž samy vaří). Rodiny dijonských studentů přispívají na úhradu výloh spojených s pobytem na internátu částkou 500 €, samy ovšem musejí pro své dítě zajistit pojištění (pojištění léčebných výloh, úrazové pojištění a pojištění odpovědnosti za škodu). Jelikož dijonská studia chodí na víkendy do francouzských rodinek a stravují se tam, žádné jiné peníze či příspěvky jim vypláceny nejsou. Rodiny studentů obou sekcí tedy musejí

počítat ještě s kapesným na pokrytí školních pomůcek, případné přilepšení jídelničky, kulturní akce nebo cestování. Žáci, pro něž by studium v sekci představovalo finanční překážku, si mohou **zažádat Lycejní stipendijní fond Spolku bývalých studentů českých sekcí ve Francii o finanční podporu**. Přijaté žádosti jsou posuzovány individuálně na základě motivačního dopisu (více na webu www.dijon-nimes.eu).

Studium na české sekci ve Francii je zážitek, který člověka poznamená na celý život, rozšíří mu obzory a otevře dveře ke spoustě nových příležitostí. Nenechte se odradit finančními (či jinými) překážkami – Lycejní stipendijní fond rád pomůže mladým talentům s nelehkými životními podmínkami.

JAK PROBÍHÁ PŘIJÍMACÍ ŘÍZENÍ OČIMA STUDENTŮ?

Milé budoucí nîmačky, dijoňáčky a dijoňáci,

určitě si všichni pokládáte stejnou otázku. Jak probíhá přijímací řízení do Francie? Mám vůbec JÁ šanci uspět?

V první části „přijímaček“ se jedná o motivační dopis ve francouzštině, ve kterém se jednoduše představíte a napíšete, proč zrovna vy byste měli být vybráni pro studium v Dijonu nebo Nîmes. Hned nato vás ale čeká klíčová část výběrového řízení, a to písemný test, který trvá hodinu a půl a skládá se ze dvou částí: porozumění textu a eseje na stejné téma. V každé z těchto částí můžete získat maximálně 20 bodů, čili 40 bodů celkově. Na test je vyhrazena hodina a půl a bohužel nejsou povoleny slovníky. Ale nevzdávejte se, když nebudete rozumět každému slovu nebo když si nebudete moci vybavit přesný výraz, který byste chtěli použít. Porota nehodnotí jen úroveň francouzštiny, ale také vaše nápady a to, jak si umíte poradit v komplikované situaci.

Přibližně do dvou týdnů obdržíte odpověď, jestli jste v písemných testech uspěli. Ti nejlepší dostanou pozvánku k pohovoru. Pokud holky v prvním pohovoru neuspějí, mají možnost zúčastnit se pohovoru na druhou školu, zato kluci tuto možnost nemají, protože mohou jít jen do Dijonu. Na pohovoru se budete muset ještě jednou představit, a pak už následuje jen hromada otázek od poroty, v níž najdete i zástupce vaší potenciální budoucí školy a města, kteří kvůli výběru studentů přijedou do Prahy. Připravte se na otázky typu: „Proč si myslíte, že zrovna VY jste vhodný kandidát pro studium ve Francii?“, „Jste si jisti, že byste zvládli tříleté odloučení od vaší rodiny a přátel?“ anebo „Jaký by byl váš přínos pro sekce a jak byste reprezentovali Českou republiku?“. Ale jen takhle „snadné“ to není. Připravte se i na záluďnější otázky typu: „Víte, co se teď děje ve Francii, případně ve francouzské politice?“ anebo ještě lépe: „Česko je proslulé anekdotami, znáte nějakou?“ I když ovšem máte pocit, že to nezvládáte, nedejte se. Zachovejte klid a úsměv na rtech, protože hlavním účelem pohovoru je zjistit, jak zvládáte stresové situace, jaké jste povahy a jestli jste vůbec stavěni na to, abyste studovali na sekci. Takže asi nejlepší radou je být sami sebou.

A už jenom poslední poznámka ☺ Vsadím se, že spoustu z vás, kteří jste nestudovali na česko-francouzských sekcích, ale chodili jste na základní školu nebo na všeobecné gymnázium (stejně jako já), si říká, že se nemůže vyrovnat studentům, kteří se francouzštině věnovali intenzivně např. šest let, ale tím se, prosím, neznepokojujte. Úroveň jazyka není jediný faktor, který rozhoduje o vašem přijetí. Porota dává často přednost lidem, kteří sice nemají francouzštinu na extra vysoké úrovni, ale kteří jsou motivováni a mají chuť se učit.

Nezbývá než vám popřát: Zlomte vaz!

KDO PŘESNĚ JSOU ABSOLVENTI SEKČÍ?

- **Světoběžníci, co se lehce adaptují v jakémkoli systému, oboru i společnosti:** pokračují ve studiích mezinárodních vztahů, medicíny, práv aj. na vysokých školách v ČR (cca 40 %), ve Francii (cca 40 %) i v řadě dalších zemí (cca 20 %) jako Anglie, Itálie, Kanada, Japonsko apod.
- Mnozí z nich jsou **absolventy prestižních zahraničních univerzit** jako Oxford, Harvard, Cambridge, University of St. Andrews, Sciences Po Paris atd.
- Pracují jako právníci, soudci, lékaři, profesori na vysokých školách, architekti, programátoři, překladatelé a tlumočníci, na postech vrcholových manažerů, v důležitých mezinárodních poradenských agenturách, bankovníctví, mezinárodních organizacích a orgánech EU, na velvyslanectvích a ministerstvech aj.

Konkrétní příklady úspěšných kariér:

- Maturita v Dijonu, poté studium politických věd (Sciences Po Paris), následně návrat do Prahy. Zde nejprve poradce skupiny poslanců pro evropské záležitosti, poté hlavní poradce senátora a bývalého ministra zahraničí ČR, tajemník delegace Senátu Parlamentu České republiky v Konventu pro budoucnost Evropy (aktivní účast na přípravě textu Smlouvy o Ústavě pro Evropu). Od roku 2004 ředitel dijonské pobočky Sciences Po, kde se vzdělávají studenti více než dvaceti evropských i mimoevropských národností. Současně pracoval také jako klíčový člen týmu Jana Švejnara v jeho prezidentské kampani.
- Maturita v Dijonu, poté studium psychologie práce a řízení na FF UK v Praze, následně vysokoškolský učitel, nyní profesor na katedře psychologie PedF UK, prorektor Univerzity Karlovy pro rozvoj. Oceněn titulem Důstojník Řádu akademických palem Francouzské republiky za podíl na významných česko-francouzských výzkumných projektech v oblasti humanitních věd. Zástupce ČR v programu OECD pro vysokoškolské vzdělávání, bohatá vědecká a publikační činnost v ČR i ve Francii.
- Maturita v Dijonu, studium na UK v Praze, MBA na University of New York v Praze, zakladatel úspěšné internetové firmy, která získala zahraniční kapitál, po jejím prodeji vysoký manažer společnosti Microsoft v ČR, na Slovensku a v Rusku.
- Maturita v Saint-Germain-en-Laye, studium na Matematicko-fyzikální fakultě UK, poté vysokoškolská pedagožka na ČVUT, Université de Limoges, Manchester University, dále také v ČSAV. Aktivně se účastnila politických změn v roce 1989, poté poslankyně ČNR, poradkyně ministra školství, členka Rady vlády ČR pro neziskové organizace, předsedkyně Česko-evropského fóra, zastupitelka Magistrátu hl. m. Prahy, v současnosti děkanka US Business School of Prague.
- Maturita v Nîmes, poté studium na VŠE v Praze, studijní pobyt kulturního managementu v Paříži, poté působení v odboru kultury Správy Pražského hradu, v agentuře AMI Communications, poté ekonomická ředitelka hudebních festivalů Struny podzimu a Dvořákova Praha.
- Maturita v Nîmes, studium práv na ZČU Plzeň, poté působení v právní poradně pro uprchlíky, předsedkyně Rady International Network of Women's Funds, výkonná ředitelka Slovak-Czech Women's Fund.

Dijon

Nîmes

SPOLEK BÝVALÝCH STUDENTŮ ČESKÝCH SEKČÍ VE FRANCII

Association des anciens élèves des sections tchèques en France vznikla v roce 2009 a sdružuje současné i bývalé studenty českých a československých sekčí v Dijonu, Nîmes a Saint-Germain-en-Laye od jejich vzniku v roce 1920 až po současnost.

Činnost Spolku:

- udržování kontaktu mezi absolventy sekčí,
- prezentace možnosti studia v českých sekčích na českých školách,
- komunikace s institucionálními partnery českých sekčí (MŠMT, Velvyslanectvím Francie v ČR, zástupci daných lyceí, měst a krajů),
- podpora současných studentů,
- podpora rozvoje vztahů mezi ČR a Francií v kulturní a pedagogické oblasti.

Ve školním roce 2010/2011 naposledy nastoupili do sekčí studenti, kteří se na svém studiu nemuseli nijak finančně podílet. Od školního roku 2011/2012 byl zaveden poplatek pro rodiny ve výši 1 000 €/školní rok (viz výše), na nějž Spolek zareagoval založením Lycejního stipendijního fondu k finanční podpoře současných i budoucích studentů českých sekčí ve Francii.

Lycejní stipendijní fond

- finanční podpora studentů, kterým by povinný finanční příspěvek mohl zabránit studovat v českých sekčích nebo tato studia dokončit,
- fond podporují jak bývalí studenti se stabilizovanou profesní a finanční situací, tak nedávni maturanti, kteří ještě studují na univerzitě,
- fond podpořilo Velvyslanectví Francie v Praze,
- rozdělování peněz na základě motivačního dopisu studenta a příjmů domácnosti, ve které student žije,
- v roce 2012 fond rozdělil mezi 8 studentů celkovou částku 75 000 Kč; v roce 2013 mezi 12 studentů 124 700 Kč jako dar a 45 500 Kč jako půjčku; v roce 2014 mezi 12 studentů 95 810 Kč jako dar a 131 490 Kč jako půjčku; v roce 2015 mezi 11 žadatelů 147 800 Kč jako dar a 67 000 jako půjčku; v roce 2016 mezi 5 žadatelů 62 700 Kč jako dar a 83 000 Kč jako půjčku; v roce 2017 mezi 8 žadatelů 111 500 Kč jako dar a 83 000 Kč jako půjčku, v roce 2018 mezi 5 žadatelů 71 000 Kč jako dar.

Podrobnější informace o Lycejním stipendijním fondu, Spolku i českých sekčích naleznete na www.dijon-nimes.eu.

ŽIVOT V SEKCI ANEB OHLÉDNUTÍ ZA TŘEMI ROKY VE FRANCII

Odjet do Francie na lyceum Alphonse Daudet v Nîmes nebo Carnot v Dijonu neznamená jen studovat, ale také zažívat neuvěřitelné příhody v kolektivu studentů stejného věku, bavit se při poznávání nové země a kultury a v neposlední řadě také dospět.

Den klasického „karnoťáka“ či dívky z Nîmes na první pohled nevypadá vůbec nijak báječně, ba naopak může v kdekdo vzbudit obavy. Komu by se chtělo vstávat každý den kolem sedmé ranní a trávit ve škole většinu času. Zde je nutno vysvětlit, že Francouzům trvá jedna vyučovací hodina padesát pět minut. Domnívají se totiž, že za těch deset minut, které činí rozdíl mezi českou a francouzskou vyučovací hodinou, se toho dá stihnout opravdu hodně. A dále je také potřeba vědět, že některé dny si Francouzi velice rádi pobudou ve škole až do 18.00, jen aby měli středeční odpoledne volné pro zájmové aktivity. Škoda jen, že si toho volna stejně většinou neužijí naplno, protože musí dodělat komentář k textu do francouzštiny či slohovou práci na dějepis a zeměpis, které kvůli pozdním příchodům ze školy domů a krátkému víkendu nestihli udělat jindy. Anebo je za tímto nedostatkem času pouze notorická lenost a krédo francouzských studentů „Co můžeš udělat dnes, odlož na zítřek!“?

Možná, kdo ví... avšak teď už dost hrůz, pro Čechy ve skutečnosti realita nebývá vůbec tak temná, ba naopak. Jestliže čeští studenti odcházejí do Francie za účelem studia, nesmí být divu, když většinu času tráví ve škole. Ze začátku je pro každého těžké proniknout do francouzského školního systému: přizpůsobit se délce hodin, akceptovat, že se do školy chodí od rána do večera, že někdy i sobotní ráno musí být zasvěceno studiu, že všechny písemné práce se píšou podle jasně stanoveného vzorce... ale ještě nikdy na to nikdo neuměl! Po pár měsících to všem připadá zcela normální a čeští studenti se stávají jedněmi z nejlepších, a to dokonce i ti, kteří do Francie přišli s nižší znalostí jazyka. Učení zvládají bravurně a ještě mají čas na různé mimoškolní aktivity. Mohou sportovat, chodit do hudebního studia hrát na nástroj a popřípadě i cestovat.

Je ovšem pravda, že českým studentům ušetří mnoho času také to, že bydlí na internátu přímo ve škole a nemusí se každý den daleko přemísťovat. V Nîmes i v Dijonu mají holky každá svůj pokoj, dijonští chlapci jsou do pokojů rozděleni po dvou. Život na internátu může zneprjemňovat pouze fakt, že studenti musí dodržovat jistá pravidla a podřídit se tedy jasně stanovenému dennímu rytmu. Udělat si vycházku v 21.00 bez předešlého písemného svolení, je nemyslitelné. Ať žije francouzská byrokracie! Co se týče jídla, přes týden se všichni stravují ve školní jídelně. O víkendu si holky z Nîmes vaří samy, protože zůstávají povětšinou na internátu, naopak „karnoťáci“ chodí do dijonských hostitelských rodin.

Snad všichni absolventi českých sekcí se shodnou na tom, že k jednomu z největších zážitků ze studia ve Francii patří život v české komunitě, kde se pořád něco děje. Ať už se jedná o různé party, čajové dýchánky, pikniky v parku, společné výlety či setkání s významnými osobnostmi. Stále je čemu se smát, stále existují místa, která jsme ještě nenavštívili, a stále nás napadají šílené nápady, jak si pobyt v cizí zemi zpříjemnit. Je až neuvěřitelné, jak lidé tak rozdílných charakterů, jací se ve Francii na české sekci setkávají, dokážou táhnout za jeden provaz. V Dijonu například čeští studenti každoročně vymýšlejí a nacvičují divadelní představení, jež má Francouzům přiblížit českou kulturu a ukázat, jak takový Čech vnímá tu francouzskou.

Ke studiu ve Francii samozřejmě patří kontakt s Francouzi a poznávání nové kultury. Jelikož se člověk ve škole ocitá v klasické francouzské třídě, ihned ho obklopí francouzská mentalita a kultura. První setkání s francouzskými spolužáky by se mnohdy dalo přirovnat k váhavému oťukávání, ovšem noví kamarádi na sebe nedávají nijak dlouho čekat, neboť Francouzi jsou na nového spolužáka či spolužačku s milým přízvukem zvědaví. Vznikají pak často hluboká přátelství na celý život. Mladí Češi se díky svým spolužákům rychle integrují do místního prostředí, poznávají skutečnou Francii a její každodenní život na vlastní kůži. Samozřejmě záleží na otevřenosti každého z Čechů – zpravidla platí, že čím je člověk otevřenější, tím rychleji do francouzské party zapadne.

Jako nic na světě není jen černé či bílé, tak ani život na české sekci není jen báječný nebo nezvladatelný. Krásné chvíle střídají těžké momenty a je na každém, aby se popral sám se sebou a určil si své priority. Odjet znamená vzít odpovědnost do svých rukou a více nespolehat na pomoc rodičů – ti jsou daleko, vy jste sami, ale naštěstí ve společnosti ostatních.

CO JE DOBRÉ VĚDĚT O ŽIVOTĚ NA INTERNÁTU

1) Kde v Dijonu či v Nîmes spíme a jíme?

Ve všední den jsme ubytovaní na internátu, který se nachází přímo v areálu školy. Dívky v Dijonu i v Nîmes mají každá svůj pokoj s postelí, pracovním stolem, židlí, poličkami, umyvadlem se zrcadlem a skříní. Pokoje jsou malé, ale zato barevné a velice útulné. Chlapci v Dijonu bydlí v jiném patře než dívky ve větších pokojích a po dvou. Mají tam také postele, skříně, poličky a umyvadlo. Sprchy a WC jsou na internátech na chodbě. Ani v Dijonu, ani v Nîmes nejsme jediní studenti ubytovaní ve škole. Na intru v Dijonu bydlí ještě Francouzi z hudební sekce a z přípravných tříd na vysokou, tzv. classes préparatoires – „prepáci“, v Nîmes pak s holkami na intru bydlí lektorky cizích jazyků a česká asistentka. Ta dijonská sice nebydlí přímo na intru, ale jinde v areálu školy, takže to k nám nemá nijak daleko.

Přes týden chodíme na snídaně, obědy i večeře do školní jídelny. Snídaně se skládá z bagetky, jogurtu, nutellky, marmelád, másla, cereálií a k pití máme na výběr mezi kávou, čajem, horkou čokoládou a pomerančovým džusem. Oběd je o několika chodech: předkrm (salát, paštika...), hlavní chod (maso, ryba, zelenina, brambory, těstoviny...), mléčného výrobku (jogurt, sýr), ovoce a bageta. Večeře bývá obdobná.

Pokud ale máme hlad během dne či se nám to školní jídlo přejí, na internátu je k dispozici kuchyňka se základním vybavením, kde si můžeme něco dobrého ukuchtit. Je tam základní nádobí, lednice, mrazáček, sporák, mikrovlnka a v Nîmes i trouba a rychlovarná konvice.

V Dijonu se o víkend chodí do „familles d'accueil“ alias „rodinek“. Každý z nás jich má hned několik a střídá je podle svých preferencí a jejich časových možností. Když si s nějakou rodinkou nesesedneme, dá se to řešit. V rodinkách je o nás dokonale postaráno, dostaneme postel, místo na psaní úkolů, najíst, občas vyrazíme i na výlet. Do rodinek se chodí většinou v sobotu na oběd. Na internát se vracíme buď v neděli po večeři, nebo v pondělí ráno.

Dívky v Nîmes nemají povinnost chodit o víkendech do rodin, nicméně pokud si nějakou seženou např. přes kamarádku ze třídy, nikdo jim nebrání, aby v rodince strávily víkend. Když ovšem zůstávají přes víkend na internátu, musejí si samy připravovat jídlo. K tomu jim slouží vybavená kuchyňka, kde mají navíc k dispozici malý salonek s televizí, videem, DVD přehrávačem a společenskými hrami.

2) Máme možnost připojit se na internet?

Na Carnotu funguje wifi. K internetu se dá připojit od 6.00 do 8.00 ráno, pak od 12.00 do 14.00 odpoledne a večer od 16.30 do půlnoci.

V Nîmes se připojujeme přes kabel a v televizní místnosti se navíc nachází jeden společný počítač s tiskárnou, který mohou všichni zdarma využívat.

3) Jak je to se špinavým prádlem a povlečením?

V areálu lycea Carnot se nachází prádelna, kam si Češi mohou každé pondělí ráno nosit prád oblečení, včetně spodního prádla. Špinavé prádlo se do prádelny nosí v plátěných pytlích a každý kousek oblečení musí být označen číslem přiděleným před odjezdem na Carnot. Vyprané věci si vyzvedáváme v pátek po 12. hodině. Je ovšem potřeba mít na paměti: do prádelny raději nikdy nenosit oblečení, na kterém nám hodně záleží. Může se totiž vrátit obarvené či o dvě čísla menší. Někteří studenti se proto raději domlouvají s rodinkami a prádlo si nosí práť tam.

Povlečení se na Carnotu pere co tři týdny, rozpis vždy visí na nástěnce na internátu. Všichni Češi bez výjimky (a to i holky z Nîmes) si vozí vlastní povlečení, polštář i peřinu. Kdybychom to neudělali, dostali bychom na spaní – jak je ve Francii zvykem – pouhou deku s prostěradlem a tzv. traversin, velmi nepohodlný francouzský polštář ve tvaru roury. Nicméně již od podzimu deka ke spaní nestačí...

Na Lycée Alphonse Daudet je od roku 2013 k dispozici pračka a sušička Miele přímo na internátu, takže práť lze prakticky kdykoli dle osobní potřeby. Jen je potřeba obstarat si vlastní prášek na praní.

4) Co když onemocníme?

Pokud se necítíme dobře, jdeme nejprve na školní ošetřovnu neboli „infirmérie“, kde se o nás postarají sestřičky. Pokud se jedná o něco závažnějšího, jsme dopraveni k lékaři, kterého škola vybrala, aby se staral o české studenty. Pokud máme nařízený klid na lůžku, nezůstáváme na pokoji, ale musíme docházet na školní ošetřovnu. Mít vlastní léky bychom neměli...

5) Jak vypadá průměrný den českého studenta?

Ve Francii vyučování nezačíná nutně v 8.00 jako u nás, ale třeba v 9.00, 10.00, 11.00... Výuka se může táhnout až do 18 hodin, okolo poledne však máme přestávku na oběd. Každá třída má přesně rozvrženo, od kolika hodin může do jídelny, aby se předešlo dlouhým frontám. Ne vždy však toto opatření dosahuje kýženého efektu. Během pauz v rozvrhu nebo pokud končíme brzy odpoledne, se můžeme vrátit na pokoje nebo jít třeba do města. V Nîmes je ve všední dny možné vrátit se na pokoj bohužel až po 17. hodině a internát se musí opustit nejpozději v 8 hodin ráno. Na Carnotu nemůžeme na pokoje akorát za přítomnosti uklízeček, tj. mezi 14. a 16. hodinou. Ty vynášejí koše, myjí sociál a předstírají, že vytírají. Ve středu odpoledne nemá školu nikdo, Francouzi toto odpoledne věnují zájmovým aktivitám nebo dohánějí věci do školy. I Češi se mohou zapsat do různých sportů, které se konají ve škole i mimo ni nebo vyrazit třeba do města. Je to také jediný den, kdy v Dijonu máme povoleno být na internátu i v přítomnosti uklízeček. Večeře se podává zhruba od 19 hodin. Studenti obou sekcí již po večeři nikam nesmějí, ledaže si dostatečně předem podali „demande“ (žádost o uvolnění), kam je potřeba uvést, kam jdou, s kým, kdy a v kolik se vrátí, včetně telefonních čísel. V Dijonu je možno jít si po večeři zasportovat. Na venkovních hřištích se dá hrát volejbal, basket, házená, fotbal... skvělá příležitost, jak se družít s Francouzi z internátu. V Nîmes mají dokonce venkovní posilovnu. Dijonští studenti se na pokoje smějí vrátit v létě ve 20.30, v zimě ve 20.00 (je nám ale dána k dispozici učebna, kam se po večeři v případě špatného počasí můžeme uchýlit). V Nîmes můžeme na pokoje ihned po jídle. Večer si pak na internátu můžeme dělat, co chceme za podmínky, že nebudeme porušovat interní řád a nebudeme hluční. Je to čas na děláná úkolů, skypování, dívání se na filmy, pořádání čajových dýchánek atd. Občas se stane, že se nám někdy v noci spustí požární alarm. To pak přes sebe všichni musíme přehodit deku a spořádaně se odebrat na dvůr, kde nás jako stádo oveček počítají.

O víkendu chodí dijoňáci do rodinek, se kterými se buď domluví sami, nebo jim je sežene lyceum (hlavně nováčkům). Zůstávají u nich do nedělního večera nebo pondělního rána. Nîmačky si pobyt u rodin svých kamarádů musí domluvit samy, mají ale také možnost zůstat ve škole. To si pak můžou dělat, co se jim zachce díky čipům, které otvírají brány lycea od 8.00 do 20.00. Každý večer od pondělí do pátku se pak po večeři kontroluje, jestli jsou na internátu skutečně všichni.

6) Co se ve škole učíme?

V sekundě (prvák) se rozvrh podobá hodně tomu na českých gymnáziích, tzn. matika, fyzika-chemie (tady se vyučují jako jeden předmět), dějepis-zeměpis (nápodobně), literatura, jazyky, tělocvik, biologie, základy ekonomie. K tomu si ještě vybíráme povinně volitelný předmět (vědecká praktika nebo literaturu v Dijonu, vědecká praktika nebo nauku o umění a kultuře v Nîmes). Pro opravdové nadšence tu jsou ještě nepovinné předměty jako výtvarka, hudebka, dějiny umění, latina, řečtina apod. Na konci sekundy přichází specialita francouzského systému. Druhý a třetí ročník totiž už nejsou obecné, ale od roku 2018 se po změně školního systému volí 3 speciality k předmětům obecným (francouzština, dějepis-zeměpis, občanka, cizí jazyky, sport a vědy). Na výběr je z umění, ekologie, historie a geopolitiky, humanity a filozofie, cizojazyčné literatury, antické literatury, matematiky, informatiky, fyziky-chemie, biologie, inženýrství a ekonomie. V prvním ročníku má většina Čechů navrch v přírodovědných předmětech a má pocit, že se nenaučili nic moc nového, na druhou stranu je hodně práce s doháněním úrovně francouzštiny. V dalších ročnících se náročnost exaktních věd značně zvyšuje (tedy pokud si je vyberete jako specialitu) a objem učiva dost narůstá. Tradičně se klade větší důraz na interpretaci dat a schopnost utříbeně a jasně vyjádřit myšlenku než na slepé biflování.

Na konci druhého ročníku zvaného „premiér“ skládají všichni maturitu z francouzštiny (písemnou i ústní). Ve třetím ročníku, tedy „terminálu“ francouzštinu nahradí filozofie a předměty našeho výběru, teď už pouze dva. Nabídka předmětů je stejná jako v premiéru. Maturita se pak skládá z filozofie, námi zvolených dvou předmětů a z velkého ústního zkoušení, zvaného „grand oral“, které trvá 20 minut. Studenti se na tuto ústní zkoušku připravují během premiéru a terminálu v závislosti na specialitách, které si zvolili. Češi navíc skládají maturitu z češtiny, aby jejich maturita byla uznána jako ekvivalent české maturitní zkoušky. Na první pohled se francouzská maturita může zdát složitější než ta česká, ale je třeba vzít v potaz rozdílnost obou systémů. Navíc si Francouzi maturitu nanečisto zkoušejí dvakrát do roka, a to už od prvního ročníku, takže maturita naostro pak nijak nepřekvapí. Od roku 2018 navíc konečnou známku z maturity tvoří z 30 % známky z pololetek a z 10 % známky na vysvědčení. Určitě je to zvládnutelné! Ještě nikdy se nestalo, aby nějaký Čech neodmaturoval!

V Nîmes od sekundy a v Dijonu od premiéru máme možnost zažádat o přijetí do tzv. evropské třídy. V Nîmes existují tři druhy evropských tříd: anglická biologie, matematika a dějepis-zeměpis, v Dijonu taktéž tři – anglická biologie, anglický dějepis-zeměpis a německý dějepis-zeměpis. V evropských třídách je o hodinu daného jazyka týdně více a jedna hodina daného předmětu týdně se vyučuje v odpovídajícím jazyce. Jedná se o dobrý způsob, jak se krom francouzštiny zlepšit ještě v jiném jazyce. Navíc se tak dostanete do kolektivu o něco otevřenějších spolužáků (v evropských třídách jsou obecně o něco chytřejší a kulturně otevřenější žáci). Na konci studia se potom skládá ústní maturita z příslušného předmětu ve studovaném jazyce.

7) Jak nás přijímají Francouzi ve třídě?

Často se stává, že si mezi francouzskými spolužáky nacházíme přátele na celý život. Francouzskou specialitou je, že se složení třídy téměř každý rok významně mění, tudíž pokud si s někým nesednete první rok, existuje velká naděje, že další rok už s ním ve třídě nebudete. Kolik si najdeme přátel, záleží na přístupu každého z nás! Rozhodně se člověk nesmí nechat odradit prvotním opatrným přístupem, někdy možná nezájmem ze strany spolužáků. Není vyloučeno, že se v jedné třídě může sejít i několik Čechů, ačkoli v Nîmes je to spíše výjimkou.

8) Můžeme se během týdne vzdálit z lycea?

Ano, kdykoli, když zrovna nemáme školu, avšak na večeri musíme být všichni zpět v lyceu. Pokud bychom v týdně chtěli ven i po večeri, třeba do kina, musíme si s předstihem podat žádost o vycházku podepsanou českou lektorkou. Výjimkou je v Dijonu tzv. páteční „sortie“, kdy můžeme jít ven po večeri a vrátit se až ve 22.00.

Máme-li chuť přihlásit se do zájmových kroužků, můžeme tak učinit. Studenti sekcí mohou např. docházet na „conservatoire“ (něco jako ZUŠ) hrát na hudební nástroj, tancovat, hrát volejbal nebo se věnují horolezectví. Zkrátka,

pokud máme chuť věnovat se mimoškolním aktivitám, můžeme. Pokud to jsou kroužky ve středu odpoledne, kdy neprobíhá vyučování, není co řešit. Pokud je to někdy ve večerních hodinách, je možné se domluvit na systematickém uvolňování z internátu.

9) Musíme si pořídit francouzské telefonní číslo?

Není to nutnost. Nicméně většina studentů si pořizuje paušál od Free za 2 eura měsíčně (+ počáteční vklad 10 eur za simku). Zahrnuje neomezené SMS, 2 hodiny volání a 50 Mo internetu – ale jenom na francouzská čísla a do Česka jen na pevnou linku. Usnadňuje nám to komunikaci mezi sebou i s francouzskými kamarády. Vše si samozřejmě hradíme z vlastních peněz.

11) Musíme si / vyplatí se pořídit si francouzský bankovní účet?

V Nîmes si účet zařizujeme všechny s pomocí lektorky, protože nám na něj chodí kapesné 75 €. V Dijonu to bývá spíše výjimkou, účet u francouzské banky zdaleka není potřeba. Jeho zřízení je navíc docela komplikované.

10) Podíváme se i do jiných koutů Francie?

Ano! Na všechny prázdniny, což znamená cca každé dva měsíce, se vracíme domů a cestu z/do Dijonu a Nîmes si klidně můžeme naplánovat jako poznávací výlet po Francii či celé Evropě. Nejsme nuceni jezdit stejnými dopravními prostředky.

Stejně tak si můžeme naplánovat nějaký společný výlet o víkendu. Dijonští také často cestují s rodinkami – za památkami, k moři i na hory. Kolem Nîmes se nacházejí půvabná města jako Avignon, Arles a Montpellier. Jsou de facto za rohem, pláž je vzdálena asi hodinu cesty vlakem.

Každý rok u příležitosti oslav 17. listopadu spojených s mezinárodním dnem studentstva jezdíme do Paříže (náklady si hradíme sami).

JAK SE MI ŽIJE V DIJONU / V NÎMES?

* Napsal mi onehdy jeden známý z Čech, že bude psát do studentského časopisu článek o možnosti studia na Carnotu a zda bych tedy nemohl odpovědět na několik otázek. Většina z nich se nesla v podobném duchu jako ty, které jsou mi kladeny takřka z každé strany. „Jsi tam spokojený?“ „Co ti to přineslo?“ „Je to těžké být tak daleko od rodiny?“ „A jaké to je být přes týden zavřený na intru?“ V běžném rozhovoru většinou odbudu tazatele neurčitým konstatováním typu „jde to“ či „dá se to přežít“. Ovšem nutnost své hlavní dojmy stručně sepsat mne utvrdila v tom, že na nejjednodušší otázky je často nejtěžší odpovědět. Něco podobného se po mně žádá i zde, a tak se pokusím o krátké zamyšlení nad tím, co v Dijonu vlastně dělám, proč to dělám a k čemu to všechno směřuje.

Předně bych chtěl zdůraznit, že se velmi zdráhám o svém studiu na Carnotu vynášet v současné chvíli mnoho soudů. Myslím, že hodnotit lze až zpětně, s odstupem, s vědomím všech důsledků a celkového životního kontextu. V každém případě bych lhal, kdybych řekl, že jsem nikdy nepochyboval o správnosti svého rozhodnutí odjet do Francie. Co víc, nastalo i pár nepříjemných období, kdy jsem začal vážně uvažovat o návratu. Nakonec jsem zůstal, ideální to zde není, ale snažím se využívat svůj pobyt naplno.

Mohl bych na tomto místě vyjmenovat, co vše mne tu štve, co se mi nelíbí atd. Je to však zbytečné, a tak se zaměřím hlavně na pozitiva. Odjet na tři roky studovat do zahraničí je sice cosi úzce spojeného se školou, ale myslím, že největší přínos tkví jinde. A to v nenahraditelné životní zkušenosti, která ze zcela nového prostředí pramení. Člověk je nucen konfrontovat sám sebe v nových podmínkách, vůči novým lidem a je tím pádem „vyhozen“ z komfortní reality dosavadní existence, která tím, že ji není s čím srovnat, nepobízí k hlubším a závažnějším otázkám hledání vlastní identity. Život „ve dvou světech“, který je tak dobře znám každému „karnoťákovi“, tedy považuji za přínos takřka stěžejní, i když nálady z něj vycházející nemusí být vždy úplně nejpříjemnější. Dalo by se pokračovat – osamostatnění a odtržení od rodiny v relativně mladém věku může mít, jste-li schopni toho využít, rovněž obohacující důsledky. V neposlední řadě považuji českou sekci za unikátní sociální prostředí, ve kterém se setkáte s velmi rozdílnými typy osobností. Nutnost zaujmout k nim nějaký postoj a zkusit je pochopit je rozhodně neopakovatelnou školou života.

* V současné době jsem v premiéru. Za celé dva roky jsem ani jednou nepomyslela na návrat do České republiky. Se svým životem ve Francii jsem spokojená. Vážím si každé vteřiny zde strávené. Až zde jsem se naučila být opravdu samostatná, sama se rozhodovat a také si všimnout rozdílů mezi kulturami a mnohem víc. Francie mi doslova otevřela oči v mnoha ohledech. Upřímně mohu říci, že dnes vnímám svět jinak než kdysi.

Francouzský školní systém mi vyhovuje, vidím smysl v tom, co dělám, co po mně profesori či společnost vyžadují.

* Když se ohlédnu na již skoro uplynulý školní rok strávený na „Karnotu“, vidím spoustu pozitiv a skoro žádná negativa. Rozhodně to nebyl promarněný čas, to určitě ne. Ba naopak. Doba strávená v Dijonu mi přinesla spoustu nových zkušeností, poznatků a kamarádů. Zkrátka nelituji toho, že jsem tamějším studentem. Každou volnou chvíli se snažím účelně zužitkovat tak, abych si na konci mohl říct, že jsem nepromarnil ani minutu. Mohlo by se zdát, že všechno je bez chyby a v nejlepší pořádku, ale musím přiznat, že i přes všechny ty klady je tam malé a určité negativum, které to tak trochu kazí. Tak trochu problémem je (nemůžu říct špatná, ale ani ne dobrá) komunikace mezi sekcí a ředitelstvem.

* Ve škole se mi celkem daří, nemám žádné problémy ani potíže. Líbí se mi odlišný způsob výuky, než je na českých školách, hlavně když můžeme používat naše znalosti na rozsáhlejší práce. Moc mě nebaví jenom se něco naučit

**Association des anciens élèves
des sections tchèques et tchécoslovaques de
Dijon, de Nîmes et de Saint-Germain-en-Laye**

nazpaměť, mnohem lepší je, když píšeme různé písemné práce a slohovky na určité téma. Mimo školu je to také fajn, teď jsme pořádky český spektakl, který se nám povedl a v květnu pojedeme na voyage na jih Francie (do Nîmes), tak alespoň poznám jinou oblast Francie, ještě jsem tam nikdy nebyla. Víkendy trávím ve skvělé rodince, vloni jsme je pozvali k nám do Česka a tak se jim tu líbilo, že letos přijedou zase. Myslím, že jsem se toho ve Francii spoustu naučila, určitě se mi to bude hodit i později v životě.

* Po prvním roce stráveném na Lycée Carnot v Dijonu, pro který jsem si vybral jako volitelný předmět Sciences d'Ingénieur, jsem se rozhodl změnit směr svých studií. I přes slušné výsledky v přírodovědných oborech a pobízení třídní profesorky, jsem si zvolil sekci ES (économique-sociale). Tento výběr byl způsoben mým zvýšeným zájmem pro aktuální politické dění a společnost, ve které žiji. Myslím si, že nemalý podíl na tomto rozhodnutí mají také mí (především čeští) kamarádi zde v Dijonu, kteří mě v tomto směru intelektuálně velmi obohatili. Také hodiny S.E.S (sciences économiques et sociales), které jsem měl možnost navštěvovat v Seconde mě utvrdily v názoru, že bych si měl vybrat právě tuto sekci. (...)

Ve studiu na ekonomicko-sociální sekci a také obecně ve Francii vidím několik velkých výhod. Prvním a zcela zásadním obohacením je francouzská metoda rozebírání dokumentů, jejich analýza a také metoda organizování struktury vlastního textu. Tato školní disciplína je podle mě užitečná nejen pro má další studia. Pomáhá mi soustředit se na fakta, provádět analýzu s co největší přesností a zároveň vést vlastní úvahu argumenty. Již zmíněná analýza také učí jedince přemýšlet a jít do hloubky jakéhokoliv problému.

Další výhodou je učení v cizím jazyce, které člověka nutí posunout se určitým způsobem dál. Má zkušenost mě naučila, že práce s francouzským jazykem může být zároveň způsobem, jak se stát vnímavějším ke světu okolo sebe. Ostatně věta „Kolik umíš jazyků, tolikrát jsi člověkem“ tuto pravdu nanejvýš vystihuje. (...)

Mé studium na Lycée Carnot probíhá úspěšně, přestože se pro mě stále jedná o neobvyklou a obohacující zkušenost. Podmínky místního života pro mě představují podnět k hledání sebe sama. Díky druhé stránce tohoto programu – životu ve Francii – se stávám více autonomní, lépe připraven na život dospělého jedince v naší společnosti. Přestože jsem už ušel kus cesty, během které jsem se toho hodně naučil, cítím, že stále nejsem u konce. Strávit zde tedy další rok je pro mě možnost pokračovat v osobním obohacení, kterého bych se nerad vzdal.

K tomuto obohacení přispívají i různorodé kulturní aktivity, kterých se mohu účastnit a které podle mě představují jednu z důležitých součástí této zkušenosti. Jedná se například o přednášky organizované univerzitou Sciences Po, koncerty, divadelní představení, filmy, ale i aktivní vyžití například díky čtvrtěčným improvizacím večerům, které jsme letos jako čeští studenti založili.

Přestože všechny tyto důvody jednoznačně poukazují na obrovský přínos studia na Lycée Carnot v Dijonu, možná, že úplně nejdůležitějším faktorem, který celému projektu přidává na jedinečnosti, jsou lidé, kterými se zde člověk může obklopit. Stejně jako se některé věci nedají vyjádřit čísly, tak ani přínos těchto spolužáků, kamarádů, přátel se nedá spočítat. Stejně jako prohlásil senátor Robert Kennedy, že „HDP neukazuje krásu naší poezie, sílu našich manželství či inteligenci veřejné debaty“, tak ani lidské vztahy, které člověk díky této speciální situaci naváže, nejdou vyčíslit.